

Усъвършенстване на Платформата за обществени консултации

София, 2015 г.

Съдържание

1. Въведение	3
2. Проучване на организацията на консултациите на Портала за обществени консултации	6
3. Проучване на организацията на консултациите на интернет страниците на министерствата	8
4. Проучване на организацията на консултациите на Портала на Европейската комисия "Вашият в Европа"	10
5. Проучване на организацията на консултациите на Страницата за консултации в Обединеното кралство	16
6. Проучване на организацията на консултациите на Федералната система за вземане на решения на САЩ	19
7. Проучване на организацията на консултациите на Интернет страницата на правителството на Канада	20
8. Предложения за усъвършенстване на Платформата за обществени консултации на Портала Коментатор.бг	22
8.1. Относно наименованието на секцията за обществени консултации	22
8.2. Относно местоположението на секцията за обществени консултации	22
8.3. Относно търсенето в секция „Обществени консултации“	22
8.4. Относно началната страница на категорията „Обществени консултации“	22
8.5. Относно структурата на същинския документ за консултиране	23
8.6. Относно възможността за създаване на консултация	25
8.7. Относно възможността за автоматично генериране на консултация, базирана на Портала за обществени консултации	26
8.8. Относно възможността за комуникиране с други участници в консултациите	27
8.9. Относно определяне на отговорността на коментатор Бг и на заинтересованите страни при публикуване на коментари	27
8.10. Относно възможността за нотифициране на заинтересованите страни	28
8.11. Относно обвързване на консултациите със социалните мрежи	28
8.12. Относно предварителната регистрация за участие в консултациите	29
9. Списък с използвани източници	30
10. Приложение. Въпросник за оценка на функционалността на съществуващите интернет платформи за коментари и мнения от потребители и за провеждане на обществени консултации в България	31

1. Въведение

Обществените консултации са основополагащият механизъм, създаващ необходимия набор от условия и гаранции за упражняването на правото на участие на гражданите във вземането на решения. Независимо от начина, по който гражданите участват в обществените консултации – лично или като част от организации на гражданското общество или бизнес структури, те винаги играят позитивна роля, правейки публичните институции по-прозрачни и отчетни пред обществото и придавайки по-голяма легитимност на решенията, които те взимат.

Включването на гражданите във вземането на общественозначимите решения спомага за повишаване на доверието им в системата и гарантира по-добро реализиране на политиките, предвид факта че същите са били взети след тяхно мнение и формулирани с тяхно участие. Изразявайки открито своите интереси и виждания по дадена обществена тема, гражданите се чувстват обвързани с нея, формират потребност за даване на своя принос към намирането на решения и така стават по-отговорни към проблемите и въпросите от дневния ред на обществото, от което те са част.

Гражданското общество все повече възприема обществените консултации на национално и съюзно ниво като добра платформа за влияние и промяна на курса и насоките на публичните политики към по-добро. Те са реален шанс за гражданите да участват по-активно в постигането на общите цели на държавите – членки и Съюза като един структуриран комуникационен канал за обратна връзка, критика и информация. По тази причина Европейската комисия (ЕК) специално насърчава съгласувания подход за представяне на организациите на гражданското общество на европейско равнище.

Консултационният процес в България има редица недостатъци поради което гражданите, медиите и неправителствените организации нямат убеденост, че реално оказват някакво влияние при разработването на политики и нормативни актове. Един от проблемите е свързан с начина, по който те се провеждат. От 2008 г. съставителите на проекти на нормативни актове имат задължение, да публикуват на интернет страницата на съответната институция проектите на нормативни

актове заедно с мотивите, съответно доклада, преди внасянето им за приемане от компетентния орган. Въпреки това досега възможностите, които интернет страниците дават за провеждане на консултации не са били обект на особено внимание.

Настоящият доклад има за задача да изготви предложения за усъвършенстване на софтуерната платформа за обществени консултации на портала Коментатор Бг. Предложенията за подобряване на функционалността на платформата се основават на анализ на съществуващи в електронните издания платформи за коментари и мнения от потребители (регистрирани и нерегистрирани), като са взети предвид констатациите и препоръките от анализа по Дейност 1 „Анализ и оценка на механизмите за провеждане на обществени консултации в България“ на проект „Повишаване ефективността на обществените консултации чрез активно участие на гражданското общество в процеса на вземане на управленски решения“.

Целта на проекта е насърчаване на включването на неправителствените организации (НПО) в процесите на формулиране на политики и вземане на решения съвместно с институциите на местно и национално ниво. Очаква се в резултат на проекта да се повиши приноса на НПО към формулирането на политики и процесите на вземане на решения на местно и национално ниво като се адресира проблемът с активността на обществото и слабата ангажираност на институциите. Целеви групи на проекта са вземащите решения; гражданския сектор, медиите и служители в публичната администрация. В този смисъл анализът и препоръките не са насочени само към органите на изпълнителната власт, а и към медиите, неправителствените организации и всички заинтересовани лица. Необходимостта от промяната на тяхното отношение към консултацияния процес е не по-малко важна от промените от нормативен и процедурен характер.

При провеждането на настоящия анализ бяха използвани различни методи, по-важните от които бяха документален анализ и експертна оценка, анкетно проучване, фокус групи и други.

Документален анализ и експертна оценка

Тези два метода са използвани при проучването на съществуващи в електронните издания платформи за коментари и мнения от потребители и оценката на възможността за използване на съществуващи добри практики в Портала Коментатор България. Бяха прегледани и анализирани както български интернет страници, така и страници на ЕК и на отделни страни от ЕС, американски и други портали за обществени консултации.

Чрез експертна оценка бяха изведени основните констатации и изводи за възможностите за усъвършенстване на платформата за консултации на Коментатор.бг. Този метод беше ключов при формулирането на препоръките.

Анкетно проучване

Този метод е използван при извършването на проучване и оценка на функционалността на категорията „Обществени консултации“ на портала Коментатор.бг. Изготвен беше въпросник (виж приложението), който беше изпратена до представители на държавната администрация, медиите, неправителствени организации и други. Проучването цели да отговори на въпроса доколко функционалността на категорията "Обществени консултации" на Коментатор.бг, на Портала за обществени консултации и на медиите, които организират обсъждания на проекти са удобни за провеждане на консултации.

Анализът е изготвен в периода м. септември – м. ноември 2015 г. от екип в състав:

Д-р Тони Димов - Българска академия на науките

Мартин Андреев – Югозападен университет „Неофит Рилски“

Николай Бизев - Институт по публична администрация.

2. Проучване на организацията на консултациите на Портала за обществени консултации

Порталът за обществени консултации е единно място за провеждане на обществени консултации в България. Интернет адресът му е www.strategy.bg. Той се поддържа от администрацията на Министерския съвет. Освен „Обществени консултации“, порталът има още няколко основни секции, но видно от неговото наименование основната му функция е провеждането на обществени консултации.

Секцията „Обществени консултации“ е достъпна от началната страница и наред с това последните 15 публикувани обществени консултации се визуализират на началната страница.

Наименование	Сфера на действие	Целева група	Дата на откриване	Дата на приключване
Проект на наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 05 април 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България (Активна) Коментари (0)	Транспорт	Всички заинтересовани	18.9.2015 г.	02.10.2015 г.
Проект за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по пр (Активна)	Регионална политика	Всички заинтересовани	18.9.2015 г.	02.10.2015 г.

ехнически възможно е провеждането на обществени консултации както на национално, така и на областно и общинско ниво. Активността на портала е

насочена към тези на национално ниво, тъй като общинските консултации, които са публикувани на портала за периода от 2008 година до момента са само 13.

Обществените консултации на национално ниво са разделени в 21 категории, като публикуването се осъществява децентрализирано от експерти от съответното министерство:

- Бизнес среда;
- Външна политика, политика по сигурност и отбрана;
- Държавна администрация;
- Енергетика;
- Защита на потребителите;
- Здравеопазване;
- Земеделие и развитие на селските райони;
- Качество и безопасност на храните;
- Култура;
- Междусекторни политики;
- Младежка политика;
- Наука и технологии;
- Образование;
- Околна среда;
- Правосъдие и вътрешни работи;
- Регионална политика;
- Социална политика и заетост;
- Спорт;
- Транспорт;
- Туризъм;
- Финанси и данъчна политика.

В секцията „Контакт“ са публикувани телефони и мейли за връзка с длъжностни лица от министерствата и държавни агенции.

Съществува явно обозначаване на активните консултации, независимо от техния срок, което е добра практика за по-бързо ориентиране на потребителите.

Публикуването на коментари на портала се осъществява след регистрация.

Прави впечатление, че са изградени някои функции, които са проактивни с цел уведомяването на потребителите за нови консултации. Съществува възможност за нотифициране чрез електронна поща за нови обществени консултации в отделните категории, както и за уведомяване чрез rss.

За всяка консултация е отделено пространство за нейното описание, дата на откриване и дата на приключване, целева група и категория. Проектите на нормативни актове се прикачват с файлове.

Всички приключили консултации са видими след съответния срок, както и коментарите по тях. След съответния срок е невъзможно публикуването на нови коментари.

За някои от обществените консултации е публикувана и справка за отразяване на предложенията. Това са:

- Закон за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове;
- Наредба за студентските стажове в държавната администрация;
- Ръководство за извършване на оценка на въздействието на законодателството в Република България.

3. Проучване на организацията на консултациите на интернет страниците на министерствата

На интернет страниците на всички 17 министерства е отделено пространство за провеждане на обществени консултации. По този начин е създадена техническа възможност за изпълнение на задължението им съгласно чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове да публикуват на интернет страницата си проектите на нормативни актове за предложения и становища.

Практиките на министерствата по позиционирането на тези секции е разнообразна. Секциите за обществени консултации на пет от страниците на 17-те министерства е достъпна директно от началната страница, секциите в страниците на осем министерства са достъпни с две потребителски натискания на навигационни бутони и четири - с три натискания.

Практиката по позиционирането на подсекциите не е еднородна и тя може да бъде намерена, както в секция „Новини“, така и в секция „Нормативни актове“ и други. На страницата на всички министерства са достъпни вече приключили обществени консултации. Ясно обозначаване на приключилите консултации (чрез поставянето им в отделна подсекция) съществува само за три министерства. В останалите случаи потребителят следва да проверява посочените срокове на отделните консултации или да изчислява законоустановения срок спрямо датата на публикуване.

Нито едно министерство не публикува справка за постъпили, съответно приети/неприети коментари и предложения.

Министерство	Местоположение на секцията	Брой натискан ия на бутони	Наличие на приключили консултации	Наличие на справка за обратна връзка	Явно обозначени активни консултации
МВнР	Министерство/обществено обсъждане	2	да	не	да
МВР	Нормативна уредба/Проекти на нормативни актове	3	да	не	не
МЕ	Новини/за обществено обсъждане/проекти за обществено обсъждане	3	да	не	да
МЗ	Нормативни актове/проекти на нормативни актове	2	да	не	не
МЗХ	Нормативни актове/проекти на нормативни актове	2	да	не	не
МИ	Новини/за обществено обсъждане/проекти за обществено обсъждане	3	да	не	да
МК	Нормативни документи/проекти на нормативни документи	2	да	не	не
ММС	Документи/проектодокументи	2	да	не	не
МОН	Проекти на документи	1	да	не	не
МОСВ	Консултации на МОСВ с обществеността	1	да	не	не
МО	Проекти на нормативни актове за обществено обсъждане	1	да	не	не
МП	Нормативни актове/проекти на нормативни актове	2	да	не	не

Министерство	Местоположение на секцията	Брой натискания на бутони	Наличие на приключили консултации	Наличие на справка за обратна връзка	Явно обозначени активни консултации
МРРБ	Нормативни актове/проекти на нормативни актове	2	да	не	не
МТИТС	Обществено обсъждане	1	да	не	не
МТСП	Документи/проекти на нормативни актове	2	да	не	не
МТ	Министерство/нормативни документи/за обществено обсъждане	3	да	не	не
МФ	Проекти на нормативни актове	1	не	не	не

4. Проучване на организацията на консултациите на Портала на Европейската комисия “Вашият в Европа”

Вашият глас в Европа¹ е единна точка за достъп до обществените консултации, инициирани от ЕК и възможност за обратна връзка. Чрез тази единна точка граждани и организации могат да изразяват вижданията си за политиките на ЕС на различни етапи от техния жизнен цикъл. В рамките на своята програма за по-добро регулиране Комисията е поела ангажимента да се вслушва по-внимателно в мненията на гражданите и заинтересованите страни през целия процес, започващ от първоначалната идея, минаващ през подготвянето на предложение от Комисията и стигащ до приемането на предложението и неговата оценка.

Порталът има четири категории: Начална страница, Консултации, Кажете си мнението и Полезни връзки.

4.1. Категория Начална страница

В категорията се описва какво представлява страницата. Посочва се, че мнения се представят в началото на процеса на подготовка. Обясняват се видовете консултации — например насочени към определена аудитория или към широката общественост. Изяснява се връзката между обществените консултации и важни

¹ European Commission, Your-Voice-in-Europe webportal, http://ec.europa.eu/yourvoice/index_bg.htm

аспекти на оценките на въздействието на предложения на Комисията, които са в процес на подготовка, както и във връзка с основни елементи на оценките и проверките за актуалност на съществуващите политики. Посочва се срокът на консултациите - обществените консултации са отворени по подразбиране за период от минимум 12 седмици. Накрая се завършва с уверение колко е важно мнението и възможността във всеки момент Комисията да може да бъде запозната с вижданията си за това как законите на ЕС да станат по-ефективни. Почти всички понятия обаче с линкове водят към категорията Смарт регулиране (<http://ec.europa.eu/smart-regulation/>), което създава известно впечатление за разпокъсаност, разпръснатост на страницата за консултации и страницата за по-доброто регулиране и оценките на въздействието.

4.2. Категория Консултации

В категорията са представени актовете, обявени за консултации.

На страницата има информация за статуса на процедурите (приключили или активни) и класификация по области. Обявените процедури на първата страница на категорията са представени накратко: област на политиката, наименование на акта и срок на консултацията. При избор на документа се отваря нов прозорец.

Consultation on EU Citizenship: Share your opinion on our common values, rights and democratic participation

07-12-2015

Policy field(s)

Justice and Fundamental Rights - EU citizenship

Target groups

We welcome responses from **all EU citizens, organisations and other stakeholders** concerned with advancing EU citizenship.

Period of consultation

From 14 September to 7 December 2015

Objective of the consultation

This public consultation by the European Commission is aimed at all EU citizens, organisations and other stakeholders interested in advancing EU citizenship.

В новия прозорец има детайлна информация със следните подточки:

- **Заглавие**

В заглавието се посочва наименованието на документа, предложен за консултиране

- **Област на политиката**

Областите на политиката са следните:

- Банки и финанси
- Безопасност на храните
- Бюджет
- Външни отношения
- Въпроси на потребителите
- Вътрешен пазар
- Вътрешни работи
- Гражданска защита
- Данъчно облагане
- Енергетика
- Заетост
- Изследвания и иновации

- Икономически и финансови въпроси
- Информационни технологии
- Митници
- Младежта
- Мобилност
- Образование
- Обществено здраве
- Околна среда
- Помощ за развитие
- Правосъдие и основни права
- Предприятия и промишленост
- Програма в областта на цифровите технологии
- Равни възможности
- Разширяване
- Регионална политика
- Рибарство
- Селско стопанство
- Социални въпроси
- Спорт
- Съобщителни мрежи
- Трансевропейски мрежи
- Транспорт
- Търговия
- Действия в областта на климата
- Конкуренция
- Култура
- Хуманитарна помощ

- **Целеви групи**

Определят се целевите групи.

Например за Обществена консултация за нуждите от скорост и качество на интернет след 2020 г. Целевите групи са:

- Граждани
- Предприятия, включително МСП, от всички сектори: далекосъобщения, медии, технологии, образование, автомобилна промишленост, енергетика, услуги, електронна търговия, здравни услуги и пр.
- Представителни сдружения и платформи на ЕС
- Граждански организации
- Публични органи
- Научноизследователски и научни институции

За обществена консултация за готовността за справяне с рискове в областта на сигурността на електроснабдяването целевите групи са:

- Европейски съюз и страни членки;
- Участниците на енергийния пазар и техните асоциации;
- Потребителите на енергия;
- НПО и други релевантни заинтересовани страни.

- **Период на консултацията**

Определя се различен срок, не по-кратък от 12 седмици.

- **Цели на консултацията**

Описва се контекста, нормативните актове и други документи и необходимостта от провеждането на консултацията

- **Как да изпратите Вашето предложение**

Дават се указания как да се изпратят предложенията – главно като се попълни и изпрати онлайн определен въпросник.

- **Контакти**

Предоставена е информация за отговорното за консултацията звено, пощенски адрес, телефони и и-мейл.

- **Съпътстващи / Относитими документи и други свързани консултации**

Прикачени са проектите на документи, оценки на въздействието, стратегии и въпросник за попълване.

- **Резултати от консултацията и следващи стъпки**

Описва се брой на получените предложения за приключили консултации. На портала не бяха открити примери, които да обясняват какви са резултатите от консултацията.

- **Информация относно защита на личните данни.**

4.3. Категория Кажете си мнението

В категорията е създадена възможност за изразяване на мнения по различни категории документи:

Мнения във връзка с пътни карти и встъпителни оценки на въздействието.

Това са нови инициативи, последващи оценки и проверки за актуалност, планирани от Комисията. Можете да изпратите коментари, като изразите вижданията си, от самото начало на работата на Комисията по тези инициативи.

Мнения за предложения на Комисията

След като Комисията приеме дадено законодателно предложение, то се публикува в Регистъра на документите на Комисията. Всеки може да изпрати коментар, като изрази вижданията си във връзка с предложенията на Комисията, в продължение на 8 седмици след приемането им. Комисията уверява гражданите, че ще събере мненията и ще ги представи на Европейския парламент и Съвета.

Мнения във връзка с делегирани актове и актове за изпълнение

На по-късен етап също е възможно изразяване на мнения по проектите за делегирани актове и важни актове за изпълнение. В тези актове са посочени технически или други конкретни елементи, необходими за по-нататъшното определяне или изпълнение на законодателството, прието от Европейския парламент и Съвета. Заинтересованите страни получават възможност да предоставят мнения по проектите за тези актове за период от четири седмици след

като бъде сключено междуинституционалното споразумение за по-добро регулиране между Европейския парламент, Съвета и Комисията, по което в момента се водят преговори.

Облекчаване на тежестта — имате думата!

Създадена е възможност във всеки момент Комисията да се запознае с вижданията за това как законите на ЕС да станат по-ефективни чрез „Облекчаване на тежестта — имате думата!“ Комисията се ангажира за разглежда предложенията и да ги използва при набелязването на действия за опростяване и намаляване на тежестта в рамките на програмата РЕФИТ².

4.4. Категория Полезни връзки.

В категорията са представени линкове към други страници или инициативи на Европейската комисия като Програмата за по-добро регулиране, диалога с гражданите, Европейската гражданска инициатива, комуникационната платформа SINAPSE и Регистъра за прозрачност³.

5. Проучване на организацията на консултациите на Страницата за консултации в Обединеното кралство

Страницата за консултации на Великобритания⁴ е разположена на правителствения портал Gov.uk, който е общ за всички 346 министерства, изпълнителни агенции и други публични органи.

Страницата е изключително добре структурирана.

² От англ. REFIT - Regulatory Fitness and Performance programme. Програма за актуалността и резултатността на регулирането

³ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?locale=bg#bg>

⁴ United Kingdom Consultation page -

https://www.gov.uk/government/publications?publication_filter_option=consultations

GOV.UK

Search

Departments Worldwide How government works Get involved
Policies Publications **Consultations** Statistics Announcements

Publications: all consultations

You can use the filters to show only results that match your interests

Contains

Publication type
All consultations

Policy area
All policy areas

Department
All departments

Official document status
All documents

World locations
All locations

2,778 publications

Get updates to this list [email](#) [feed](#)

HS2 Phase One supplementary environmental statement 2 and Additional Provision 3 (September 2015) environmental statement consultation
25 September 2015 HS2 Ltd Consultation
Part of a collection: Supplementary Environmental Statement 2 and Additional Provision 3 (September 2015)

Occupational pension schemes: abolition of defined benefit contracting-out
16 September 2015 DWP Consultation outcome

UK accession to the Hague agreement
15 September 2015 IPO Open consultation

Consultation on regulatory arrangements to support circumstances where a non-DCC User supplier becomes the supplier for a customer with a DCC enrolled Smart Metering System

Отдясно са обявените консултации и датата на обявяване. Отляво са различни възможности за сортиране на обявените консултации:

- 5.1. Търсене
- 5.2. Тип на публикациите – с възможности да бъдат избирани всички консултации, активни или неактивни консултации, вид на актовете, обявени за консултация
- 5.3. Области на политика – с възможности за избор между 48 области на политика и 14 тематични консултации

Policy area (September)

All policy areas ▼

Policy areas

- All policy areas
- Arts and culture
- Borders and immigration**
- Business and enterprise
- Children and young people
- Climate change
- Community and society
- Consumer rights and issues
- Crime and policing
- Defence and armed forces
- Employment
- Energy
- Environment
- Equality, rights and citizenship
- Europe
- Financial services
- Food and farming
- Foreign affairs
- Further education and skills

- 5.4. Департаменти - с възможност за сортиране по министерства, агенции и останалите публични органи
- 5.5. Официален статус на документите
- 5.6. Период на публикуване - с възможности за търсене „Публикувани преди“ и „Публикувани след“.

Същинският документ за консултиране се зарежда след отваряне на обявените консултацияни документи. Независимо от политиките структурата на документите е идентична, за разлика от подхода на портала Вашият глас в Европа на Европейската комисия.

Налице е изключително високо ниво на интеграция като всички отделни информации се вземат от други съществуващи ресурси на портала. Особено важно за консултациите е връзката между публикуваните за консултации документи и

впоследствие приетите документи (аналогът на българската система за правна информация на Министерския съвет⁵)

6. Проучване на организацията на консултациите на Федералната система за вземане на решения на САЩ

Порталът „Вашият глас във федералната система за вземане на решения“⁶ на САЩ дава възможност да се коментират подготвените федерални документи. Началната страница дава възможност за бърз избор на консултации по ден или дни и последните публикации.

След избиране на обявена публикация или избиране на период на провеждане на консултацията се зарежда изключително добре структурирана страница с възможности за сортиране на публикациите по следните показатели:

Коментиран период – с възможност за избор между отворени и приключили консултации

Тип на документа – с възможности за избор на предложени закони, закони и други документи

⁵ www.pris.government.bg

⁶ www.regulations.gov

Дата или период на публикуване
Постъпили коментари по дни или период от време
Администрация, която е обявила консултацията
Категория – с възможност за избор между 10 категории, които в сравнение с Великобритания са окрупнени.

Filter Results By...

Comment Period ⓘ
☐ Open (0)
☐ Closed (0)

Document Type ⓘ
Clear Filter
☒ Notice
☒ Proposed Rule
☒ Rule
☐ Supporting & Related Material (0)
☐ Other (0)
☐ Public Submission (133)

Posted ⓘ
Search All ▼

Comments Due ⓘ
Today ▼

Agency ⓘ
View All
Narrow By Agency

Category ⓘ
Clear Filter

Results per page: 25 ▼

[Proposed Consent Orders: Jhayrmaine Daniels, d/b/a C](#)
Notice by FTC on 08/20/2015 ID: FTC-2015-0081-0001

[Self-Regulatory Organizations; Proposed Rule Changes](#)
Notice by SEC on 08/26/2015 ID: SEC-2015-1427-0001

[Air Quality State Implementation Plans; Approvals and P](#)
[Contingency Measures for the 1997 PM2.5 Standards; V](#)
Proposed Rule by EPA on 08/17/2015 ID: EPA-R09-OAR-2013-05

[Qualification of Drivers; Exemption Applications: Vision](#)
Notice by FMCSA on 08/17/2015 ID: FMCSA-2009-0303-0014

[Privacy Act of 1974; Department of Homeland Security,](#)
[001, Import Information System, System of Records](#)
Notice by DHS on 08/17/2015 ID: DHS-2015-0047-0001

[Qualification of Drivers; Exemption Applications: Diabet](#)
Notice by FMCSA on 08/17/2015 ID: FMCSA-2015-0066-0001

7. Проучване на организацията на консултациите на Интернет страницата на правителството на Канада

На интернет страницата на правителство на Канада съществува подсекция „Консултиране с канадците“⁷. Консултиране с канадците съдържа структурирани сайтове за консултации на правителството на Канада. Това е удобен начин канадците да разберат какво иска да консултира с тях правителството и осигурява едно място, от което може да се получи достъп до консултации. Това прави по-лесно намирането на търсените консултации без да се налага да се разбира как е структурирано правителството и кой отдел се занимава конкретно с консултациите.

Консултации с канадците има три основни цели:

Подобряване на информираността на обществото за предложените от правителството консултации;

Осигуряване на възможности за канадците да участват в правителствени консултации, както онлайн, така и офлайн;

Развиване на капацитет на правителството за ангажиране на канадците онлайн и подобряване на управлението на правителствените консултации.

Консултациите се провеждат на интернет страницата на правителството.

От страницата се зареждат най-актуалните консултации и възможност за сортиране по текущи и приключили консултации. При избор на която и да било консултация се зарежда подсекция на съответното министерство, на която се

⁷ <http://www1.canada.ca/consultingcanadians/>

провеждат самите консултации. На различните страници е възприета различна структура на консултацияния процес.

8. Предложения за усъвършенстване на Платформата за обществени консултации на Портала Коментатор.бг

8.1. Относно наименованието на секцията за обществени консултации

В момента категорията е наречена „Обществени консултации“. Считаме че това е удачно и препоръчваме това наименование да се запази. Аргумент в тази посока е и опитът за нормативно закрепване на термина „обществени консултации“, чрез изготвения от Министерския съвет и внесен в Народното събрание Законопроект за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове⁸ (чл. 18а).

8.2. Относно местоположението на секцията за обществени консултации

В момента категорията „Обществени консултации“ е на началната страница на портала и до нея се достига без да се натискат други бутони. Препоръчваме това разположение да се запази. Лесният достъп до секция за потребителите е първата предпоставка за активното им участие в консултациите. Съгласно концепцията за развитието на платформата като ключово място за провеждане на обществени консултации, следва секцията „Обществени консултации“ да заеме възможно най-централно място.

8.3. Относно търсенето в секция „Обществени консултации“

След като в платформата бъдат реализирани обществените консултации след известно време ще бъде наличен голям брой консултации. За улесняване на търсенето на консултации следва в търсачката на платформата да се предвиди възможност за търсене само в секция „Обществени консултации“.

8.4. Относно началната страница на категорията „Обществени консултации“

В момента при избиране на категорията се зарежда списък от обявени документи, свързани с обществени консултации. За всеки от обявените документи

⁸ <http://www.parliament.bg/bg/bills/ID/15534/>

се вижда наименование, дата и час на публикуване и началото на първото изречение от публикацията. Няма възможност за търсене в категорията или за каквото и да било сортиране на публикациите.

Препоръчваме при избиране на категорията „Обществени консултации“ да се зарежда междинна страница, преди появата на списъка с обществени консултации. За пример може да бъде използвана страницата за консултации на Великобритания, портала „Вашият глас в Европа“ и Федералната система за вземане на решение на САЩ. Всички те, както и Порталът за обществени консултации имат сходна идея за началната страница. На тази страница е необходимо:

- Да има възможност за избор по области на обществени консултации. Областите следва да бъдат същите, както темите за консултации на Портала за обществени консултации. Освен това е необходимо да се създаде възможност за създаване от администратора на портала на поне една тематична консултация;
- Да има възможност за сортиране по администрация, която е обявила консултацията;
- Да има възможност за сортиране по активни и приключили консултации;
- Да има възможност за показване на последните няколко най-актуални консултации, като се промотират петте/десетте най-коментирани консултации. За най-актуалните консултации следва да може да се види наименованието на консултацията, областта на консултацията и срокът на обявяване и приключване на консултацията.

8.5. Относно структурата на същинския документ за консултиране

При избор на конкретна консултация следва да се зарежда стандартен консултационен документ със следните подточки:

- **Заглавие**

В заглавието се посочва наименованието на документа, предложен за консултиране

- **Област на политиката**

Областите на политиката са следните:

- Бизнес среда;
- Външна политика, политика по сигурност и отбрана;
- Държавна администрация;
- Енергетика;
- Защита на потребителите;
- Здравеопазване;
- Земеделие и развитие на селските райони;
- Качество и безопасност на храните;
- Култура;
- Междусекторни политики;
- Младежка политика;
- Наука и технологии;
- Образование;
- Околна среда;
- Правосъдие и вътрешни работи;
- Регионална политика;
- Социална политика и заетост;
- Спорт;
- Транспорт;
- Туризм;
- Финанси и данъчна политика.

- **Целеви групи**

Определят се целевите групи.

Необходимо е да се даде възможност за въвеждане на целеви групи. Целеви групи могат да бъдат:

- Граждани;
- Предприятия, включително МСП, от всички сектори
- Работодателски организации
- Синдикати

- Медии
- НПО
- Публични органи
- Научноизследователски и научни институции.

- **Период на консултацията**

Посочва се срока, определен на Портала за обществени консултации от изготвящия документа орган.

- **Цели на консултацията**

Описва се контекста, нормативните и други документи и необходимостта от провеждането на консултацията.

- **Как да изпратите Вашето предложение**

Дават се указания как да се изпратят предложенията – главно като се попълни и изпрати онлайн определен въпросник.

- **Контакти**

Предоставена е информация за отговорното за консултацията звено, пощенски адрес, телефони и и-мейл

- **Съпътстващи / Относитими документи и други свързани консултации**

Прикачени са проектите на документи, оценки на въздействието, стратегии и въпросник за попълване.

- **Резултати от консултацията и следващи стъпки**

Описва се брой на получените предложения за приключили консултации.

- **Информация относно защита на личните данни.**

8.6. Относно възможността за създаване на консултация

Администраторът на платформата следва да има възможност да създава консултация. За това в административната част следва да се предвиди възможност за създаване на консултация с основните реквизити за една консултация:

- Заглавие
- Област на политиката (ограничен избор измежду изброените в т. 8.5, втори булет области)

- Целеви групи (ограничен избор измежду изброените в т. 8.5, трети булет целеви групи)
- Период на консултацията (внедряване на приложението календар)
- Поле за описание (полето следва да има възможност за въвеждане на текст, следва да се предвиди едитор)
- Възможност за прикачване на файлове (без ограничение или голям максимум, напр 30 файла)
- Отделно поле за обратна връзка (прикачване на файл от административната част).

8.7. Относно възможността за автоматично генериране на консултация, базирана на Портала за обществени консултации

Порталът за обществени консултации е най-успешният правителствен инструмент за провеждане на обществени консултации. Изготвеният от Министерския съвет и внесен в Народното събрание Законопроект за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове (чл. 26, ал. 2) предвижда публикуването на всички нормативни актове за обществени консултации да бъде задължително.

На портала се очаква да бъдат публикувани всички обществени консултации, организирани от изпълнителната власт. Това следва да бъде възможност на платформата да бъде създаден механизъм, при който отворените обществени консултации на Портала за обществени консултации да се **интегрират в платформата**. Следва да се прецизира дали платформата ще бъде насочена и към консултациите на общинско ниво. Ако бъде взето решение платформата да бъде насочена и към общинските консултации е задължително двата вида консултации да бъдат ясно разграничени по примера на Портала за обществени консултации.

Техническото обвързване на консултациите на платформата с тези на Портала за обществени консултации ще гарантира постоянна легитимност на консултациите, организирани чрез платформата.

Следва да се има предвид, че консултациите на платформата трябва да бъдат малко по-кратки от тези на портала за обществени консултации, за да има

достатъчно време коментарите, получени чрез платформата да бъдат изпратени до администрацията в срок. Тази възможност трябва да включва възможност за автоматично генериране на публикация, базирана на Портала за обществени консултации, при което на коментатор.бг следва да се визуализира наименованието на консултацията, датата на обявяване и приключване на консултацията, краткото резюме към всяка публикация на консултация, което се прави на портала за обществени консултации.

Това техническо решение следва да създаде възможност данните от консултацията, включително прикачените файлове (или линкове към тях) да се интегрират в платформата, да се появи поле за коментари, да се запази архив и т.н. Следва да се предвиди и възможност линк да отвежда потребителя директно до публикацията на портала за обществени консултации.

За осигуряване на пълен административен контрол върху съдържанието на платформата е необходимо да се предвиди опция за избор коя консултация от Портала да се генерира автоматично на платформата, или да се задава режим по подразбиране. Възможно е генерираните консултации да попадат във предварителен филтър с режим на изчакване и администраторът на платформата да избира кои да визуализира на платформата.

8.8. Относно възможността за комуникиране с други участници в консултациите

Всички правителствени портали за обществени консултации не предвиждат възможност един участник в консултации да комуникира с друг по повод на изразено от него мнение. Предвид статута на коментатор.бг на електронна медия, считаме че такава възможност трябва да бъде осигурена. Препоръчваме да се създаде възможност участниците да отговарят на вече публикувани мнения. При публикуване на коментар на друг коментар трябва да се изписва в отговор на кой коментар е новият коментар.

8.9. Относно определяне на отговорността на коментатор Бг и на заинтересованите страни при публикуване на коментари

Необходимо е да се публикуват Правила за писане на коментари. Като модел могат да бъдат използвани правилата на Економедия⁹. Като минимум трябва да се включи текст, посочващ, че коментатор.бг не носи отговорност за коментарите на потребителите и че коментарите подлежат на модериране.

8.10. Относно възможността за нотифициране на заинтересованите страни

За да има необходимото ниво на проактивност платформата следва да има възможност тя да нотифицира заинтересованите страни при публикуване на нова консултация. Това може да се осъществи чрез ел. поща и rss - два метода, които не се изключват, а се допълват.

Едновременно с тази възможност следва да се разработи функционалност за изпращане на съобщение за консултацията до определени адресати. За целта е необходимо администраторът на портала да може да избира определени категории заинтересовани страни, на които да се изпраща едновременно съобщение до техен и-мейл. Задачата на администратора следва да се изразява в избиране на една или повече групи, до които да се изпрати файла.

8.11. Относно обвързване на консултациите със социалните мрежи

Следва да се има предвид, че най-ефективно и ефикасно се разпространява информация чрез социалните мрежи. Следва да се предвиди и възможност за публикуване на обществените консултации във Facebook и Twitter. По този начин информацията се разпространява изключително бързо и заинтересованите страни ще успеят да се информират своевременно. Възможно е да се предвиди и възможност за предварителен филтър коя консултация да визуализира платформата в социалните мрежи, като по този начин се концентрира вниманието на последователите в социалните мрежи върху най-важните консултации (по преценка на администратор).

Добре би било да се предвиди и възможност за поставяне на бутона за споделяне на консултациите от потребителите на своите профили директно от платформата.

⁹ <http://www.economedia.bg/forum.php>

8.12. Относно предварителната регистрация за участие в консултациите

Принципно би следвало за участие в консултации да се допускат само регистрирани участници. Предвид желанието на много потенциални участници да останат анонимни, както и недостатъчната активност на много от заинтересованите има риск участието в консултациите да се ограничи. Ето защо на този етап препоръчваме да се даде възможност и за нерегистрирани потребители да участват едновременно с регистрираните.

9. Списък с използвани източници

Нормативни актове

1. Административнопроцесуален кодекс
2. Закон за нормативните актове
3. Устройствен правилник на Министерския съвет и на неговата администрация
4. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове, приет с Решение № 644 на Министерския съвет от 2015 г. и внесен в Народното събрание на 01 септември 2015 г..

Източници от интернет:

5. Портал за обществени консултации: <http://www.strategy.bg>
6. Портал за прозрачност в управлението – интернет страница на Сдружение „Журналисти за прозрачно управление“: <http://komentator.bg/>
7. Интернет страница на проект „Оценка на въздействието на законодателството – ключов механизъм за насърчаване на вземането на решения, основано на доказателства в България“: <http://regulatoryreform.bg/ресурси>
8. European Commission, Your-Voice-in-Europe webportal, Европейска комисия, Интернет портал “Твоят глас в Европа” http://ec.europa.eu/yourvoice/index_en.htm
9. United Kingdom Consultation page - https://www.gov.uk/government/publications?publication_filter_option=consultations
10. Your Vois in federal decision Making - Федерална система за вземане на решения на САЩ: www.regulations.gov
11. Consulting with Canadians, Government of Canada, Public Consultation Guidelines website, <http://www1.canada.ca/consultingcanadians/>
12. www.dnevnik.bg – новинарски сайт
13. www.dnes.dir.bg
14. Е-държава: <https://twitter.com/GovAlertEu>

10. Приложение. Въпросник за оценка на функционалността на съществуващите интернет платформи за коментари и мнения от потребители и за провеждане на обществени консултации в България

ВЪПРОСНИК

Уважаеми госпожи и господа,

Асоциацията на юристи за развитие на правото в обществен интерес в партньорство със Сдружението „Журналисти за прозрачно управление“ и Професионалното обединение на държавните служители изпълнява Проект „Повишаване ефективността на обществените консултации чрез активно участие на гражданското общество в процеса на вземане на управленски решения“, финансиран в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.

Целта на проекта е насърчаване на включването на НПО в процесите на формулиране на политики и вземане на решения, съвместно с институциите на местно и национално ниво. Очаква се в резултат на проекта да се повиши приносът на НПО към формулирането на политики и процесите на вземане на решения на местно и национално ниво като се адресира проблемът с активността на обществото и слабата ангажираност на институциите.

Целеви групи на проекта са вземащите решения; гражданския сектор, медиите и служители в публичната администрация.

Една от дейностите по проекта предвижда изготвяне на оценка на функционалността на съществуващите интернет платформи за коментари и мнения от потребители (регистрирани и нерегистрирани) и платформи за провеждане на обществени консултации в България – например категорията "Обществени консултации" на www.komentator.bg, Портала за обществени консултации www.strategy.bg, сайтовете на министерствата, www.dnevnik.bg и на медиите, които предоставят възможност за структурирани обсъждания по публикувани проекти на нормативни актове. Целта е да се установи доколко тези платформи са удобни за провеждане на консултации.

За целите на изследването моля да споделите Вашето мнение за функционалността на съществуващите интернет платформи и възможностите за тяхното подобряване.

Настоящата анкета е предназначена за служители в административни структури, медии, неправителствени организации, организации на работодатели и работници, академичните среди и други.

Благодаря за отделеното време!

Иглика Горанова – Ръководител на проекта.

Име:	
Организация:	
Телефон:	
Електронна поща:	

1. Смятате ли, че има проблеми в процедурите по провеждане на обществени консултации в България?

☐ Не

Да, има проблеми и те се дължат на:

а/ ☐ действащата правна рамка;

б/ ☐ прилагането на правната рамка;

в/ ☐ държавата;

г/ ☐ самите заинтересовани лица;

д/ ☐ друго, моля посочете:

2. Смятате ли, че по-тясното партньорство със заинтересованите лица, ще подобри качеството на законодателството?

а/ ☐ Ще подобри качеството на законодателството;

б/ ☐ Няма да подобри качеството на законодателството;

в/ ☐ Не мога да преценя;

Друго (моля, посочете):

.....

3. Какви са основните предизвикателства, които стоят според Вас пред процеса на обществени консултации?

а/ ☐ Несъвършенства в правната рамка;

б/ ☐ Проблеми от технически характер, главно, свързани с възможностите на сайта на администрацията ни;

в/ ☐ Разнородност на гражданските организации и неяснота от гледна точка на тяхната представителност;

г/ ☐ Некоректно отношение или липса на знания и умения от страна на заинтересованите;

д/ ☐ Липса на политическа воля;

е/ ☐ Друго (моля, посочете):

.....

.....
(Може да посочите повече от един верен отговор)

4. Смятате ли, че процедурата за обществени консултации е достатъчно подробно регламентирана в законодателството ни?

а/ ☐ Да;

б/ ☐ Не;

5. Запознати ли сте със Стандартите за провеждане на обществени консултации?
а/ ☐ Да;
б/ ☐ Не;
6. Смятате ли, че е необходимо Институтът по публична администрация да организира обучения посветени на правилата и практиките за провеждане на обществени консултации?
а/ ☐ Да;
б/ ☐ Не;
7. Известно ли Ви е дали във Вашата администрация съществува процедура за планиране на обществените консултации?
а/ ☐ Да;
б/ ☐ Не;
8. Участвали ли сте под една или друго форма в процедура за обществени консултации?
а/ ☐ Да;
б/ ☐ Не;
9. Какви са впечатленията Ви от участието в обществените консултации на заинтересованите страни (представители на неправителствени организации, медии, организации на работодатели и работници, академичните среди и други)?
а/ ☐ Не бяха особено активни;
б/ ☐ Не бяха достатъчно добре подготвени и предложенията им не бяха обосновани;
в/ ☐ Бяха добре подготвени, но предложенията им не бяха достатъчно ясно формулирани;
г/ ☐ Бяха много активни, добре подготвени и допринесоха в значителна степен за подобряване на проекта.
ж/ ☐ Друго (моля, посочете):
.....
.....
(Може да посочите повече от един верен отговор)
10. Известно ли Ви е как се определя списъкът със заинтересованите страни за участие в обществени консултации, с които Вашата администрация работи?
а/ ☐ Да;
б/ ☐ Не;
11. Беше ли проведен анализ на заинтересованите лица, за да се осигури избирането на подходящите участници?
а/ ☐ Да;

б/ ☐ Не;
в/ ☐ Не знам

12. Според Вас реалистични ли са сроковете за обществени консултации или се нуждаят от увеличаване?

а/ ☐ Да;
б/ ☐ Не;

13. Бяха ли обществените консултации най-добрият начин да се получат постигнатите резултати?

а/ ☐ Да;
б/ ☐ Не;

14. Беше ли предоставена обратна информация на заинтересованите лица за влиянието, което те чрез участието си в консултацията са оказали при вземането на решението ?

а/ ☐ Да;
б/ ☐ Не;

15. Имате ли допълнителни коментари или предложения, свързани с подобряването на процесите на планиране, провеждане и получаване на обратна връзка на обществените консултации?

Моля, посочете

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Асоциацията на юристи за развитие на правото в обществен интерес и хармонизиране на българското и европейското право и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България